

Suomen Lähetysseuran matkassa Israelissa maaliskuussa 2022

Suomen Lähetysseura on toiminut Israelissa jo vuodesta 1859. Jerusalemissa lähellä vanhaa kaupunkia sijaitsee kahden eri kiinteistön FELM-keskus mahdollistaa monenlaista kokoavaa toimintaa sekä työn koordinoitupaikan alueella tapahtuvan yhteistyökumppaneiden kautta toteutettavan työn koordinointiin. Keskus sijaitsee kuvassa näkyvän Vanhan kaupungin Damaskusportin lähistöllä.

Matkan tarkoitus ja sisältö

Matkan tavoitteena oli laajentaa osaamista ja tietämystä Suomen ev.lut. kirkon kansainvälisestä työstä ja perehtyä Suomen Lähetysseuran ja sen kumppaneiden tekemään työhön, humanitaariseen apuun sekä vaikuttamistyöhön Israelin alueella. Tarkoitus oli tutusta mm. Felm-keskuksen toimintaan Jerusalemissa sekä Hebronin kaupungissa ja Betlehemissä. Hebronissa SLS on yhteistyökumppanina YMCA, jonka kanssa tehdään psykososiaalista auttamista. Betlehemissä tutustumiskohteena oli koulu yhteistyöhanke ja Pyhän maan luterilaisen kirkon diakoniahanke sekä Betlehemin lähistöllä olevassa pakolaiskylässä taas yhteistyökumppanin kohde.

Helsingin yhteinen kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan keväällä 2020 toteuttaa seurakuntayhtymän kansainvälisen työn yhteistyökumppaneiden työn tutustumiseen kenttäkohteiden matkat.

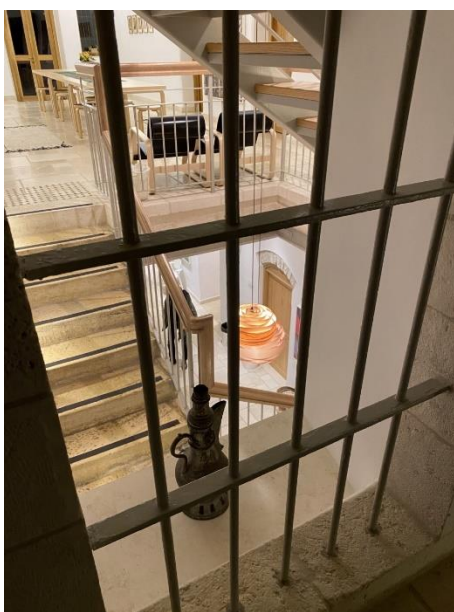
Kolmas kenttämätka suuntautui Israeliin maaliskuussa 2022. Mukana oli YKN vpj Riitta Asikanius, YKN jäsenet Kristiina Kartano, Ami Lainela ja Anna Saurama sekä YKV jäsenet ja YKN varajäsenet Kalle Sällström ja Tuulikki Vuorinen. Lisäksi virkamiehistä seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki ja hallintojohtaja Juha Silander.

Suomen Lähetysseurasta matkaan osallistuivat Tero Norjanen, Anne Viljanen sekä Kyrpoksen aluetoimistolta Janetta Vettenranta. Paikalla FELM-keskuksessa Satu Haapanen ja Petronella Lehtelä.

Yleistä Suomen Lähetysseuran toiminnasta

Suomen Lähetysseura on aloittanut toimintansa Jerusalemissa 1859. Suomen Lähetysseura edistää Israelissa uskontojenvälistä vuoropuhelua sekä rauhaa ja sovintoa. Israelin noin 8,2 miljoonasta asukkaasta vain noin 2 prosenttia on kristittyjä. Juutalaisia maassa on noin 75 prosenttia ja muslimeja noin 18 prosenttia väestöstä.

Nykyisin toiminta kuuluu SLS organisaatiossa alueeseen, jota johdetaan Kyrpokselta. Tähän alueeseen kuuluu Lähi-idän ja Länsi-Afrikan alueet. Jerusalemissa on FELM-keskus, jossa on kaksi eri kiinteistöä. Kiinteistö on entinen Anglikaanikirkon pappila, jossa sen jälkeen toimi lastenkoti. Nykyisin ylätalossa on Suomen Lähetysseuran kirkko ja yhteisiä tiloja sekä vuonna 2020 valmistuneen peruskorjauksen jälkeen Alatalo, jossa on seitsemän majoitushuonetta sekä yhteisiä kokoontumistiloja.

Felm-keskuksessa tehdään kolmenlaista työtä. Teologista, uskontodialogiaa ja diakoniaa. Keskuksessa tehdään uskontojen välistä työtä, joka edesauttaa muslimien, juutalaisten ja meidän kristittyjen välistä yhteistyötä. Felm-keskus on vuoropuhelun ja eri ryhmien kokoontumisen paikka. Diakoniatyössä tehdään mm kieliopetusta tai Afrikasta tulleita paperittomien ihmisten tukea.

Lähetysseura tekee yhteistyökumppaniensa kanssa työtä lasten oikeuksien ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä Israelissa että Palestiinassa. Lähetysseura tukee esimerkiksi koulujen ja järjestöjen työntekijöitä työnohjauksin sekä tarjoaa henkistä tukea lapsille, nuorille, vanhemmille ja opettajille. Kristillisen SAT-7 -satelliittikanavan kautta Lähetysseura auttaa myös miljoonia Lähi-idän pakolaisleirien lapsia käymään koulua.

Jerusalemien Felm-keskus on avoinna kaikille kansallisesta identiteetistä sekä uskonnollisesta ja etnisestä taustasta riippumatta. Keskuksessa järjestetään muun muassa keskusteluryhmiä, kielten opiskelua, raamattuopetusta, jumalanpalveluksia, lauluryhmien harjoituksia, leirejä ja erilaisia kerhotapahtumia. Keskuksesta käsin tehdään myös diakoniatyötä, kriisi- ja sielunhoitotyötä sekä työnohjausta.

Palestiinalaisalueilla toimiva Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilainen kirkko on Lähi-idän ainut luterilainen kirkko. Pienestä koostaan huolimatta kirkko toimii eri yhteiskunnallisissa verkostoissa aktiivisesti ja vahvistaa edellytyksiä rauhalle ja sovinnolle.

Lähetysseuralla on noin 200 kummilasta kirkon kolmessa koulussa Länsirannalla. Laadukas opetus tarjoaa oppilaille hyvät edellytykset jatkokoulutukseen. Koulujen opetussuunnitelmaan kuuluu myös rauhankasvatusta, joka tarjoaa työkaluja väkivallattomaan ongelmanratkaisuun.

Lähetysseuran tuen piirissä on sekä kristittyjen perheiden että muslimiperheiden lapsia. Koulutyön tavoitteena on kasvattaa yhteisöön vastuullisia aikuisia, jotka jäisivät alueelle vahvistamaan sen rakentamista omalla ammattitaidollaan. Yksi Palestiinalaisalueiden keskeisimmistä ongelmista on ammattitaitoisten nuorten ja aikuisten muuttoliike pois. Koulutyö vahvistaa myös kirkon ja kristittyjen asemaa alueella.

Beit Shahourin kouluhanke / ELCJHL

Lähetysseura tukee Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon (ELCJHL) kouluja: Hope School Ramallahissa, Dar al-Kalima Betlehemissä ja Beit Sahourin koulu, jossa meillä oli ilo vieraila.

Beit Sahourin koulussa on lapsia aina päiväkotikäisistä lukioon, yhteensä noin 500. Luokkia on yksi per vuosikerta, mutta ryhmät ovat suuria, yli 30 oppilasta. Koulun suhtautuminen lapsiin, nuoriin ja oppimiseen on kokonaisvaltaista – kasvu ravitaan spirituaalisella, psykologisella ja akateemisella tasolla. Joka aamu aloitetaan kokoontumalla kappeliin, jossa kouluyhteisö pyritään varustamaan sanomalla toivosta.

Yhteistyötä Lähetysseuran kanssa tapahtuu monin tavoin, kuten esimerkiksi koulumaksujen maksamisessa noin 300 oppilaalle, Sari-Johanna Kuittilon koulun sosiaalityöntekijöille pitämässä työnhajauksessa sekä LS:n tukemassa nuorten johtajuusohjelmassa. Koulu tarjoaa kaikille oppilailleen opetusta rauhankasvatuksesta, yhteisön palvelemisesta ja mahdollisuuden oppia perinteisiä käsityöläistaitoja, kuten oliivipuun kaiverrusta ja keramiikkaa. Vaihto-ohjelmia on saksalaisten, yhdysvaltalaisien ja suomalaisten koulujen kanssa.

Covid-19 oli merkinnyt koululle ja sen lähiyhteisölle kurimusta. Suuri osa perheistä elää turismista, joka loppui kuin seinään keväällä 2020. Perheet ovat suuria, keskimäärin viisilapsisia. Kaikilla perheillä ei ole laitteita, joilla etäopetus olisi mahdollistunut. Koulun henkilökunta pyrki tukemaan perheitä vierailuiden ja puhelinsoittojen avulla. Paikallisyhteisö yrittää edelleen selvittää taloudellisesti ja koulu kirkon kiinni oppimisesta väistämättä tapahtunutta notkahdusta.

Delegaatiollamme oli mahdollisuus tutustua oppilaisiin ja henkilökuntaan välituntien aikana pihalla ja kaikki ottivatkin meidät ilolla ja mielenkiinnolla vastaan. Ohjelmassamme oli tutustuminen keskittymistä harjaannuttavan musiikkiterapiaryhmän toimintaan, keramiikkapajaan, eri oppitunteihin kuten esimerkiksi pienten lasten

englannintuntiin sekä lopuksi johtajuusohjelman läpikäyksiin nuoriin. He myös esittivät meille perinteistä dabkeh -tanssia, joka kuuluu koulun opetussuunnitelmaan.

Nuoret kertoivat meille, mitä olivat rauhanvälitys- ja johtajuusohjelmien kautta oppineet: muun muassa toisten auttamista, ongelmanratkaisua, viestinnällisiä taitoja, hyväksyvää suhtautumista toisiin sekä ryhmätyötaitoja. Nuoret olivat maalanneet koulun pihan seinät värikkäin teksin parantaakseen ilmapiiriä ja opettivat nyt pelillisin keinoin nuoremmilleen tärkeitä taitoja.

Kaiken kaikkiaan koulun holistinen lähestymistapa, monipuolinen ja -menetelmäinen opetusohjelma sekä lasten ja nuorten valloittava asenne tekivät vaikutuksen. Tällaisissa yhteisöissä kasvaa myönteinen muutosvoima.

Pyhän maan luterilaisen kirkon piispa Azarin tapaaminen

Vierailimme Ibrahim Azarin, Jordanian ja Pyhän maan evankelisluterilaisen kirkon piispan luona. Piispa Azarin johtamaan hiippakuntaan kuuluu kuusi seurakuntaa Itä-Jerusalemossa, Länsirannalla ja Jordaniassa.

Piispa kertoi kantavansa murhetta ja huolta. Tulevaisuus näyttää synkälle muureilla jaetussa kaupungissa. Sukupolvesta toiseen yli 70 vuoden jälkeen eletään yhä samaa murheellista tarinaa. (Vrt. Israelin valtio perustettiin 74 vuotta sitten, 15.5.1948). Sadattuhannet palestiinalaiset menettivät kotinsa ja elävät sorrettiina ja mahdollisuuksien köyhydessä. Ainoa asia palestiinalaisilla, josta he pitävät kiinni, on ylläpitää toivoa. Toivon ja rauhan tukeminen on työtä yksilöiden ja yhteisön mutta myös valtion ja kansojen tasolla.

Piispa Azar vetosi meitä erityisesti rukoilemaan palestiinalaisten lasten, nuorten ja perheiden puolesta. Rauhan puolesta rukoileminen on kaikkien yhteinen tehtävä, piispa muistutti. On tärkeää voida unelmoida paremmasta.

Piispan luona meille tarjottiin päivällinen ja lämmin tervetulo. Ruuan tarjoilemista johti hyvin sydämellinen mieshenkilö, joka kertoi jo lapsena tulleen lapsena adoptoiduksi piispan perheeseen. Myös piispan avustava pastori Ashraf K.E. Tannous käytti lämpimän puheenvuoron. Kansojen ei tule toimia toisiaan vastaan, vaan rakastaa toisiaan, löytää yhteys kuuntelemisen kautta. Palestiinan kansa ei halua enempää kuolleita. Piispan aika tapaamisemme oli rajallinen mutta kenttäterveisinä kuulumme seuraavaksi paikallisia hankejohtajia. Vierailimme pikaisesti tätä ennen myös tuomiokapitulin kauniissa kirkossa.

Diakoniayhteistyöhankeen diakoniatyöntekijä Rana Qeidanin tapaaminen

Piispa Azarin ja pastori Ashrafin tapaamisen jälkeen keskiviikkopäivän ohjelmassa oli tapaaminen diakoniatyöntekijä Rana Qeidanin kanssa. Rana Qeidan toimii diakonisen keskuksen johtajana. Keskus sijaitsee fyysisesti Beit Jalan seurakunnan yhteydessä, entisen poikakoulun tiloissa, mutta sen toiminnan piiriin kuuluvat myös Bethlehemin, Beit Sahourin, Ramallahin, Jerusalemin ja Ammanin seurakunnat.

Tarve keskuksen perustamiselle syntyi vuonna 2020 koronapandemian myötä. Lukemattomien Palestiinalaisalueen asukkaiden henkilökohtainen talous romahti, kun turismi alueelle pysähtyi koronarajoitusten vuoksi käytännössä täysin. Esimerkiksi Bethlehemin alueella peräti 75 % ihmisistä oli pandemian alkuun saakka työskennellyt turismin parissa. Turistien jäädessä pois perheillä ei ollut enää rahaa ruokaan, sairaalahoitoon, lääkkeisiin, koulumaksuihin eikä sähkölaskuihin. Elämänlaatu laski useimmilla merkittävästi. Rana Qeidan otti tuolloin yhteyttä Suomen Lähetysseuran edustajiin Pyhällä maalla pohtien heidän kanssaan, miten kirkko voisi auttaa Palestiinalaisalueen ihmisiä pandemian yli. Keskeisenä ajatuksena oli pyrkiä järjestämään tarpeessa oleville päivittäinen lämmin ateria, neuvontaa sekä muuta diakonaalista apua.

Lähetysseuran avustuksella diakoniakeskuksen perustamiselle saatiin hankittua rahoitus ja toiminta päästiin käynnistämään joulukuussa 2020. Työ alkoi verkostojen rakentamisella. Sittemmin toiminta on laajentunut hyvinkin monipuoliseksi. Työhön on kuulunut ja kuuluu edelleen muun muassa kotikäyntejä, stipendien antamista paikallisille lapsille koulunkäyntiä varten sekä ruoka-avun järjestämistä perheille. Rana Qeidanin mukaan ihmiset eivät kriisin keskellä läheskään aina edes tiedä, minkälaista apua he erityisesti tarvitsevat, ja avun tarve on todella suuri.

Koronapandemiasta johtuen erilaisia aktiviteettejä on ollut keskuksessa suunniteltua vähemmän, mutta kokoontumisrajoitusten hellittäessä tarkoituksena on järjestää erilaisia tapahtumia ja teemoitettuja ryhmätapaamisia lähialueen ihmisille ja myös eri alojen asiantuntijoille. Nuoria on tarkoitettu kouluttaa nuorten ryhmien ja pyhäkoulujen vetäjiksi. Rakenteilla on myös erityiset verkostot luterilaisten koulujen sosiaalityöntekijöiden kanssa sekä lisäksi kaikkien alueen koulujen kanssa. Keskuksen toimesta on edelleen rakennettu myös kartta, johon on koottu tiedot erilaisten palveluiden tarjoajista alueella. Karttaa koottaessa kävi ilmi, että erityisesti mielenterveysongelmiin on valitettavan vähän tukea saatavilla.

Keskuksen toiminnan kantavana periaatteena on, että apu on kaikkien sitä tarvitsevien perheiden saatavilla, riippumatta heidän taustastaan. Kysyttäessä Rana Qeidanilta hänen unelmastaan, hän sanoi toivovansa, että keskus kasvaisi viidessä vuodessa suureksi toimijaksi, jolla on kyky tavoittaa mahdollisimman monia ihmisiä, johon perheiden on hyvä tulla ja jossa on paljon erilaista toimintaa.

Rana Qeidan nosti puheessaan useaan kertaan kiitollisena esille Lähetysseuran merkityksen koko diakoniakeskuksen olemassaololle ja sen toiminnalle. Qeidanin sanoin: ”Ilman Suomen Lähetysseuraa tätä työmuotoa ei olisi olemassa.”

Jeesuksen syntymäkirkko Bethlehemiissä

Diakoniakeskusvierailun jälkeen matka jatkui Bethlehemiin, jossa pääsimme vierailemaan Jeesuksen syntymäkirkossa. Vaikuttavin hetki oli luonnollisesti laskeutuminen portaita alttarin alla olevaan matalaan tilaan, jossa hopeisella tähdellä on merkittynä Jeesuksen varsinainen syntymäpaikka. Tuntui huikealta ymmärtää, että seisoimme tuolla hetkellä paikassa, johon kristityt ympäri maailman ovat vaeltaneet jo lähes kahden vuosituhannen ajan.

Mielessä soi väistämättäkin virren 326 yhdeksännen säkeistön vaikuttavat sanat: ”Yhdessä kristikunta kaikkialla, etelän, pohjan, idän, lännen alla, sinulle, Kristus, tuokoon kiitoksen, Isälle ylistyksen ikuisen, ikuisen.”

Hebronissa NMKY ja hebronilaisten perheiden tapaaminen

Hebronissa ennen Suomen Lähetykseuran yhteistyökumppani NMKY:n toimintaan tutustumista tapaaminen Palestiinan hallinnon kanssa ajankohtaisesta tilanteesta.

Kuvassa (kolmas oik) palestiinalaisten hallituksen uusi ministeri.

Hebronista:

Hebronin kaupunki on kaikille kolmelle abrahamilaiselle uskonnolle pyhä, sillä siellä uskotaan sijaitsevan juuri Abrahamin hauta.

Hebronin kaupungissa toimii jälleenrakennustoimikunta, joka koettaa palauttaa vanhan kaupungin entiseen loistoonsa. Hebronin vanha kaupunki on saanut Unescon maailmanperintökohteen statuksen vuonna 2017 ja nykyään sitä saneerataan. Vuonna 1986 95 % palestiinalaisista oli muuttanut muualle, sittemmin asukasluku on hitaasti noussut. Alueen ympärille ja itse Hebronin kaupunkiin on noussut useita siirtokuntia, joissa enemmistö

asukkaista on ortodoksijuutalaisia. Alueella tapahtuu konflikteja palestiinalaisten ja siirtokuntien juutalaisten välillä valitettavan useasti.

Ibrahimin moskeijan valtauksen jälkeen kaupungin ympärille rakennettiin muuri, jota israelilaiset sotilaat vartioivat. Kulku kaupunkiin ja sieltä pois tapahtuu porttien kautta. Osa kaduista on myös suljettu palestiinalaisilta joko autoilulta, jalankululta tai molemmilta. Tästä aiheutuu suurta haittaa, kun kaupungin sisällä liikkuminen saattaa vaatia sen kiertämistä.

Suurin osa väkivallanteoista syntyy Israelin sotilaiden ja palestiinalaisten välillä. Aika-ajoin myös juutalaiset siirtolaiset toteuttavat hyökkäyksiä palestiinalaisia vastaan.

Usein konfliktin osapuolina ovat sotilaat ja koululaiset.

Itä-Jerusalemin NMKY toimii Hebronissa ja keskittyy alle 15-vuotiaiden poikien kanssa työskentelyyn. Nuoret pojat joutuvat usein vankilaan jostakin suomalaisittain katsottuna lievästä teosta. Yhtenä hyvänä esimerkkinä kivien heittäminen Israelin sotilaiden suuntaan. Kiven ei tarvitse edes osua kehenkään tuodakseen muassaan vankilatuomion ehdistävien kuulustelujen jälkeen.

Työn kohteena ovat myös vammaiset ja esimerkiksi näkövammaiset nuoret.

Nuoria avustetaan kokonaisvaltaisesti, jotta apu olisi kyllin vaikuttavaa. Mukaan otetaan koko perhe ja yhdessä annetaan psykologista tukea, mutta myös avustetaan työn saannissa yms. Kuvaavaa tästä on, että perheestä kootaan kokonainen mappi materiaalia.

Mentorointityöhön koulutetaan vapaaehtoisia ajatuksella, että vapaaehtoisena toimiminen samalla kehittää kykyä rauhantyyöhön ja jännityksen vähentämiseen.

Kun lapsi tai nuori kokee väkivaltaa, niin koko perhe traumatisoituu. Tätä varten Hebronin alueella työskentelee 12 terapeuttia, joilla on toimintaan vaadittava koulutus ja heille järjestetään jatkuvaa työnohjausta.

Palestiinalaiset naiset kertoivat erilaista tilanteista, joihin nuoret olivat perheineen joutuneet konfliktien aikana. Naisten asema on muuten sangen heikko kaikin puolin alueella.

Yleisesti tavattavia tekoja ovat esimerkiksi yölliset asuntoon tunkeutumiset "tarkastusten" nimissä sekä väkivaltaiset pysäytykset kaduilla. Vanhempien riisuminen lasten edessä, lasten vieminen kadulle keskellä yötä sekä esimerkiksi vanhempien, mahdollisesti menehtyneen, kuvan häpäiseminen. Tarkastuksen syynä voi olla vaikkapa jonkin pienen esineen putoaminen ikkunasta israelilaisten sotilaiden edessä.

Edellä kuvatun laiseen tilanteeseen oli joutunut 12-vuotias tyttö, joka kertoi meille, kuinka hän oli työntekijöiden avustuksella päässyt yli vihan tunteestaan ja saattoi jatkaa elämää rauhassa.

Toinen tilanne oli taas aivan päinvastainen. Perheen isä oli aiemmin saanut surmansa israelilaisten sotilaiden toimesta ja myöhemmin perheen poika oli joutunut välikohtaukseen sotilaiden kanssa öiseen aikaan. Hänen sisälleen oli jäänyt suunnaton viha sotilaita kohtaan, jonka äiti pelkää purkautuvan esimerkiksi toimiin sotilaita vastaan ja siten kuolemaan tai ainakin vankeuteen. Tällaisen vihan taltuttamiseksi nuorissa NMKY juuri tekee työtään.

Yhdessä tapauksessa nuori poika oli sattumalta joutunut harhaluodin tielle ja menettänyt silmänsä. Hänen kanssaan oli aktiivisesti toimittu, mahdollisen vihan hillitsemiseksi. Hän tuntui olevan asian kanssa sinut. Hänen lauseensa jäi meille kaikille erityisesti mieleen, kun häneltä kysyttiin tulevaisuuden haaveista; ***"Kunpa tulevaisuudessa kukaan lapsi ei koskaan joutuisi kokemaan tällaista!"***

Kaikki matkalla olevat olemme toki tietoisia siitä, että konfliktilla on aina kaksi osapuolta. Vikaa on sysissä ja sepissä, mikä haittaa suunnattomasti väkivallan kierteen katkaisua ja rauhan muodostumista alueella.

DHEISHA PAKOLAISLEIRIN ILTAPÄIVÄKERHO STEP

IP kerhon perustaja on Mutaz Tadawi, ja kerho on käynnistetty vuonna 2019. Koronan vuoksi toiminta on ollut katkolla ja toiminut satunnaisesti. Huhtikuussa on tarkoitus aloittaa säännöllinen toiminta. Lähetysseura on ollut mukana tukemassa työtä sen alku ideasta lähtien.

Lähetysseura on avustanut remontissa ja antanut asiantuntijatukea niin perustajalle, kuin muillekin työntekijöille. Moni Felm vapaaehtoinen on työskennellyt kerhossa lasten kanssa.

Kerhoon haki 90 lasta, joiden joukosta valittiin 10 lasta pilottivaiheeseen. Lapset ovat 6-10 vuotiaita tyttöjä ja poikia. Myöhemmin on tarkoitus edetä suurempaan lapsimäärään, mutta eteneminen toteutetaan STEP BY STEP. Tästä myös IP kerhon nimi.

Suunnitelmissa on myös jossain vaiheessa aloittaa vanhempien tukeminen erilaisissa ongelmatilanteissa lasten kanssa.

Toiminnan periaate

Rajoitetuissa ja ahtaissa oloissa asuville lapsille tarjotaan mielekästä toimintaa ja toivon pilkahduksia tulevaisuuteen. Lapsia tuetaan koulutyössä ja läksyjen teossa. Opetetaan toimimaan yhdessä ja ratkaisemaan vaikeita asioita ilman väkivaltaa, ja vahvistetaan heidän elämäntaitojaan. Taide eri muodoissa, musiikki, liikunta ja askartelu ovat kerhossa käytettyjä aktiviteetteja, joita mm. vapaaehtoiset toteuttavat lasten kanssa.

Lähetysseuran työntekijä Petronella Lehtelän rooli IP kerhon toiminnassa on tukea tunnetaitoihin liittyvien rauhankasvatuksellisten kokonaisuuksien suunnittelussa. Sari-Johanna Kuittilo on työskennellyt alusta saakka kiinteästi IP kerhon parissa tukien etenkin kerhon perustajaa.

Tapaaminen Suomen suurlähettiläs Kirsikka Lehto-Asikaisen ja Ramallahin yhteystoimiston päällikkö Päivi Peltokosken kanssa

Suurlähettiläät kertoivat, että johdonmukaisuus ihmisoikeusrikkomusten raportoinnissa on tärkeä vaikkakin rajallinen vaikuttamisen väylä. Jännitteisessä tilanteessa se, millaisia räikeitä ja koskettavia kohtaloita joutuu jatkuvasti työssä näkemään, tekee työn raskaaksi. Mutta samalla on muistettava iloita pienistäkin

edistysaskelista ja yksittäisistä onnistumisista sekä kenttätöön ja kahdenvälisen dialogin merkityksestä maatilanteessa. Suomen kansainvälinen ihmisoikeusperustainen työ perustuu viime kädessä aina ja kaikkialla YK:n sopimukseen (ml. Lasten oikeuksien sopimus ja vammaisten oikeuksien sopimus).

Israelin valtion alueella toimimisella on suomalaisilla pitkä historia ja vahva mandaatti sekä hyvä ja tunnustettu neuvotteluasema tietyissä teemakysymyksissä. Muun muassa koulutus on suomalaisten vahvaa tunnettua osaamista, jota olemme päässeet tuomaan koulutyön muotoiluun ja olleet mukana kouluhallinnon paikallisneuvotteluissa.

Päivi Peltokoski käytiin läpi delegaatioissamme iltapäiväkerhovierailun myötä herännyttä kysymystä ns. taideaineiden eli musiikin ja kuvataiteen opetuksen asemasta; jääkö se ns. akateemisten aineiden vuoksi syrjään automaattisesti rajallisissa resursseissa; vai onko taideaineiden puuttuminen kenties uskonnollisista syistä

torjuttu, ja miten voisi opetussisältöjä kenties jatkossa tukea tilanteissa, joissa erityisoppijat hyötyisivät taideaineista myös yhdenvertaisuuden kannalta. Jos ei ole sanoja, voi musiikki tai kuvaamataito olla oppilaan "kieli".)

Suomen tapa toimia on nostaa keskusteluun tiettyjä teemakysymyksiä kuten kv. Ihmisoikeus-agendallamme ns. "kestoaihe" on

haavoittuneimpien asema; naiset, lapset ja vammaiset sekä Israelissa erityisesti rauhankasvatustyö ja nuorten tukeminen.

Konfliktin ja toimintaympäristön riskien ymmärtäminen sekä yhteistyö muiden Pohjoismaisten toimijoiden kanssa jakaen pohjoismaiset arvot (koulutus, tasa-arvo jne) ovat tärkeitä askeleita työssä raportoijana ja yhteyksien ylläpitäjänä. Työhön Israelissa saa viranomaistukea mm. turvallisuusasiat on huomioitu niin hyvin kuin mahdollista, mutta silti riskit ovat olemassaolevia. Suurlähettiläät jakoivat näkemyksen, että pitkäaikainen Lähi-Idän konflikti on enemmän poliittinen kuin uskonnollinen konflikti, mutta uskontojen roolin ymmärtäminen on äärimmäisen tärkeää mahdollisimman oikean kokonaiskuvan hahmottamiseksi. Israelin lainsäädännön soveltaminen on oma erityinen ihmisoikeuksien kipukysymyksensä kansainvälisesti katsoen: mm. lasten saamat tuomiot aikuisen mittakaavalla sanktioiden.

Suurlähetystötyö on myös yhteyksien luomista, kansainvälisen kaupan, yritysyhteistyön ja tieteen tukemista sekä monenlaisen kahdenvälisen dialogin ja mahdollisuuksien luomista valtiotasolla. Paitsi Suomen koulutusosaaminen myös ns. sovinto-osaaminen on laajalti tunnettua.

Suurlähettiläät lausuvat arvostavia sanoja SLS:n ja Felm-työstä, erityisesti nuorten psykososiaalisen tuen työstä sekä toivoivat yhteistyön ja mutkattoman kuulolla olemisen jatkumista.

Vierailu LML:n Augusta Victoria -sairaalaan

Augusta Victorian sairaala Itä-Jerusalemossa palvelee potilaita palestiinalaisalueilta riippumatta heidän etnisestä, poliittisesta tai uskonnollisesta taustastaan. Se on tällä hetkellä ainoa syöpähoitoa ja lasten dialyysiä tarjoava hoitopaikka palestiinalaisille. Augusta Victoria operoi myös linja-autokuljetuksia sairaalaan henkilökunnalleen ja potilaille johtuen Israelin valtion rajanylityksiä rajoittavasta politiikasta. Näin se on monille palestiinalaisalueiden asukkaille ainoa mahdollinen paikka terveyspalveluiden saavuttamiseen ylipäätään. Sairaala on tarjonnut näitä palveluita 5 miljoonalle palestiinalaiselle palestiinalaishallinnon kanssa tekemänsä sopimuksen turvin.

Luterilaisen maailmanliiton operoima Augusta Victorian sairaala tarvitsisi kiireesti varoja, jotta palestiinalaisalueiden asukkaiden pääsy sairaanhoidon piiriin voidaan taata. Euroopan Unionin Itä-Jerusalem sairaaloille korvamerkitsemän, palestiinalaishallinnolle osoitetun 13 000 000 euron suuruisen tuen viivästyminen on jo pidempään vaikeuttanut sairaalan toimintaa ja nyt potilaiden terveys ja jopa elämä ovat vaarassa. Viivästys on johtunut kysymyksen politisoitumisesta komissiossa, mutta viimein näyttäisi siltä, että yhteistä tahtoa tuon maksun maksamiselle voisi löytyä. Silti ollaan vielä kaukana siitä, että raha olisi palestiinalaishallinnon tilillä. Augusta Victorian sairaala, joka saa em. summasta 70 - 80% johtuen toimintojensa koosta ja syöpähoitoon lääkekuluista, onkin ottanut velkaa voidakseen esim. maksaa työntekijöilleen palkkaa. Siitä huolimatta sairaala oli viikolla 10 siinä tilanteessa, ettei varoja lääketilaukseen ollut, ja lääkkeet jäivät tilaamatta. Muun muassa 579 edistynyttä sädehoitoa saavan potilaan hoito on riskissä keskeytyä.

Augusta Victorian sairaalan toimintaan kuuluu myös ns. liikkuvia yksiköitä. Pyörillä pitkin Länsirantaa ja Gazaa kulkevat digitaalinen mammografiaklinikka ja diabetesklinikka uudistaen terveydenhuoltojärjestelmää ja tehden todeksi perustavanlaatuisia ihmisoikeutta – oikeutta terveyteen – köyhille ja sorretuille ihmisille ja yhteisöille.

Augusta Victorian mailta on saanut alkunsa myös LML:n ammatillinen koulutus alueella, *Vocational Training Center* (VTC), vaikkakin se tätä nykyä toimii Beit Haninassa ja Ramallahissa tarjoten koulutusta niin perinteisiin käsityöläisammatteihin kuin esimerkiksi tietoliikenteen alalle. Koulutuksen lisäksi keskus tekee tärkeää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä pyrkien tasaamaan naisten ja vammaisten tietä koulutuksen piiriin niin vaikuttamistyön kuin taloudellisen tuen kautta. Osa tätä on VTC:n jalkautuminen liikkuvien klinikoiden kautta jakamaan opintoneuvontaa ja -ohjausta.

Saimme kuulla vierailullamme myös siitä, miten sairaalassa on kehitetty palliatiivista hoitoa sekä psykososiaalista tukea. Jälkimmäinen on tarpeen, kun potilaiden ja näiden omaisten on käytännössä mahdotonta liikkua edes takaisin rajan yli joidenkin hoitojen aikana, jolloin pitkiä eroja tulee väistämättä perheiden arkeen. Voi myös olla, etteivät esim. perheenjäsenet pääse lainkaan saattamaan lastaan – joskus potilaan tuo sairaalaan naapuri. Psykososiaaliseen tukeen on todella satsattava, ettei henkinen taakka tule ruumiin paranemisen tielle. Sairaalassa tarjotaan myös koulutusta eri uskontojen huomioimiseen hoitotyössä.

Kuvassa Sieglinde Weinbrenner, LML:n Jerusalemien edustaja, ja Dr. Fadi Atrash, sairaalan toimitusjohtaja, vastaanottavat yhtymän tervehdyksen Juha Silanderilta.

Tapaaminen The Rossing Centerin johtajan tohtori Sarah Bernsteinin kanssa

Suomen Lähetysseura tukee ja tekee yhteistyötä The Rossing keskuksen kanssa. The Rossing center for Education and Dialogue on uskontojen välinen järjestö Jerusalemissa, joka perustettiin juutalaisten ja kristittyjen suhteiden kehittämiseksi. Järjestön nykyinen tehtävä on edistää ymmärrystä ja yhteyksiä kristittyjen, muslimien ja juutalaisten välillä. Eri uskontokuntien edustajilla on paljon ennakkoluuloja ja epäilyksiä toisista. Myös Internetissä on paljon värityntä tietoa eri uskonnoista, joten oikealle tiedolle on suuri tarve. Keskuksen motto on tässä asiassa: Tunne naapurisi.

Keskuksen tarkoitus on luoda ihmisille halua ja edellytyksiä elää yhdessä rauhassa. Tärkeä työkalu tässä on luoda kohtaamispaikkoja missä eri uskonnot voivat kohdata.

Keskuksella on ohjelma missä koululaiset, kristityt, muslimi- ja juutalaiset oppilaat voivat kohdata toisiaan ja oppia toisistaan. Koulujärjestelmässä on eri koulut eri uskontokunnille ja myös eri uskonnollisille suuntauksille, joten järjestelmä ei tue eri ryhmien kohtaamisia. Myös lasten ja nuorten harrastuskentässä on samanlaisista erottelua. Erottelu kasvattaa ennakkoluuloja ja pelkoja muita kohtaan. Tarkoituksena ei ole pienentää omaa uskonnollista identiteettiä vaan auttaa lapsia ja nuoria hyväksymään myös muita.

Myös opettajat tarvitsevat valmiuksia eri uskontokuntiin kuuluvien lasten kohtaamisiin. Keskus työskentelee opettajien kanssa ja yrittää saada tämän näkökulman mukaan opettajakoulutukseen.

Keskuksella on avoin talo Ramallahissa Palestiinalisalueella. Talossa järjestetään eri aktiviteetteja, ryhmiä, näyttelyitä ja kampanjoita. Healing hatred projekti – eli vihasta parantuminen, on uskontojenvälisen dialogin kehittämistä. Metodia käytetään yliopistolla ja palestiinalisalueilla kokoontuvissa ryhmissä.

Tapaaminen Rossing keskuksen johtajan Sarah Bernsteinin kanssa antoi näkökulman miten Israelin puolella työskennellään näiden vaikeiden asioiden kanssa. Uskontojen välinen yhteiselo rakentuu hyvin pitkälle oikean tiedon, kohtaamisten ja kunnioituksen varaan.

The Rossing Centerin johtaja Sarah Bernstein etuvasemmalla FELM-keskuksen pitkän pöydän ääressä.